

MIJLPAAL IN DE UITBREIDING VAN HET ZWIN

INTERNATIONALE DIJK VERDWIJNT; 120 HA EXTRA ZWIN IN DE PLAATS

De laatste fase van de uitbreidingswerken in het Zwin is ingezet. Het laatste stukje Internationale Dijk dat de zee tegenhield werd vandaag met een symbolische laatste spadesteek door de bevoegde Vlaamse en Nederlandse beleidsmakers afgegraven. Vanaf nu stroomt het zeewater het 120 hectare grote uitbreidingsgebied in en uit, waardoor nieuwe slikken en schorren worden gevormd.

Bescherming tegen overstromingen wordt gegarandeerd door een nieuwe, 7 meter hoge dijk die nog robuuster is.

Tegen de lente zal bovenop deze dijk ook het grensoverschrijdend fiets- en wandelpad afgewerkt zijn en zal iedereen van 333 ha Zwin kunnen genieten.

Let op: De uitbreidingszone en de nieuwe dijk zijn momenteel nog niet toegankelijk! Het is nog steeds werfzone en dus niet veilig.

De doorbraak van de Internationale Dijk, die in 1872 aangelegd werd, is een historisch moment in de Vlaams-Nederlandse samenwerking om de toekomst van het Zwin veilig te stellen. Het extra getijdengebied dat ontstaat moet vooral de verzanding van het Zwin tegengaan.

Die laatste werken zijn technisch geen eenvoudige klus: vooral de timing is belangrijk, want het getij is hier de baas. Het laatste stukje van de dijk werd weggegraven net ná laagwater en bij dood tij, het moment waarop het verschil tussen eb en vloed minimaal is. Met de grond werd in het Zwin een oude nevengeul gedempt. Vanaf nu stroomt zeewater tweemaal per dag het nieuwe Zwin binnen.

✓ GROTER

+ 120 HECTARE

uitbreiding van 213 ha naar 333 ha

- Zwinmonding 2 x breder; van 200 m naar 400 m
- Zwingeel ruim 3 x breder; van 60 m naar 200 m
- 3 x meer zeewater (660.000 m³) dat bij een getij binnenstroomt

De Zwin uitbreiding maakt deel uit van meerdere **internationale beleidsdoelstellingen:**

- Natuurpakket Westerschelde
- Natura 2000-netwerk
- Masterplan kustveiligheid

Duurzame toekomst voor Europese topnatuur

Sinds maart 2016 zijn er grootschalige werken aan de gang om het Zwin en zijn typische fauna en flora in stand te houden. De Zwingeel werd breder, dieper en langer gemaakt en rondom het uitbreidingsgebied werd een nieuwe dijk aangelegd.

Het Zwin kampte al jaren met een enorme verzanding. Hierdoor stroomde er steeds minder zeewater in het natuurgebied, waardoor de slikken en schorren en ook de typische dieren en planten bedreigd werden.

"De inrichtingswerken waren noodzakelijk om een **duurzame toekomst** te garanderen voor dit unieke natuurgebied. Het zorgt er tegelijk voor dat Vlaanderen en Nederland een grotere oppervlakte getijdennatuur realiseren en zo grensoverschrijdend werk maken van de Europese natuurdoelen", verklaart Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw.

Meer zee, meer Zwin

Vandaag wordt het Zwin een stuk groter. Er komt 120 hectare bij, waarvan 10 hectare in Nederland. Dat brengt de totale oppervlakte van het grensoverschrijdende natuurgebied op **333 hectare**. De aannemer graaft daarvoor op een dag met zeer laag getij de laatste stukken Internationale Dijk weg, zodat de zee bij hoog water de uitbreiding kan binnenstromen. Een uitdagende klus.

De uitbreiding van het Zwin situeert zich in de **Willem-Leopoldpolder**. De grond die tijdens de werken werd uitgraven in het bestaande Zwin werd met bulldozers en vrachtwagens naar het poldergebied getransporteerd om de nieuwe dijk te bouwen. Het zand van de Internationale Dijk werd gebruikt voor een nieuwe duin tegen de bestaande dijk en het nieuwe broedeiland.

Door het Zwin groter te maken, stroomt er drie keer zoveel zeewater in en uit het gebied. Die hogere dynamiek gaat de verzanding tegen.

Grensoverschrijdende samenwerking

De uitbreiding van het Zwin is een complex grensoverschrijdend project dat wordt opgevolgd door de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie. De trekkers van de uitbreiding van het Zwin zijn het **Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, afdeling Kust**, het **Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse Overheid** en de **Provincie Zeeland**.

Via het raamakkoord voor het Zwin zijn ook de **Vlaamse Milieumaatschappij** van de Vlaamse Overheid en de **Oostkustpolder** projectpartners voor de realisatie van het pompemaal. Afdeling Kust treedt hierbij op als bouwheer. Voor de realisatie van de uitbreiding van het Zwin werken de 5 projectpartners samen met de **Vlaamse Landmaatschappij**, **Stichting Het Zeeuwse Landschap**, **waterschap Scheldestromen**, het **Nederlandse ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**, **Rijkswaterstaat**, de **Provincie West-Vlaanderen**, de **gemeente Knokke-Heist** en de **gemeente Sluis**. Allen leveren een belangrijke bijdrage aan een duurzame en mooie toekomst van het Zwin en de Zwinstreek.

Het Zwin wordt beheerd door het **Agentschap voor Natuur en Bos** van de Vlaamse Overheid. Het Nederlandse gedeelte van het Zwin is in beheer bij de **Stichting Het Zeeuwse Landschap**.

**Vlaamse
overheid**

**Provincie
Zeeland**

**Oostkust
POLDER**
Lokaal - strekdelers in de Zwinstreek

INFO:

Wie meer wil weten over de werken in het Zwin, kan terecht op **www.zwininverandering.eu**. Op deze website kan je ook een uniek virtueel werfbezoek brengen aan het Zwin.

Voor een echt bezoek aan de uitbreidingszone en de nieuwe dijk is het wachten tot voorjaar 2019. Momenteel is dit nog werfzone en dus niet veilig.

DOWNLOADS

Foto's van de werken, foto- en videomateriaal van de doorbraak, reportages, ... zijn beschikbaar voor redactioneel gebruik op:

www.zwininverandering.eu/pers | paswoord: 2LDcYMh54y

...
en nog veel meer video- en
fotomateriaal

✓ VEILIGER

Nieuwe dijk voor meer bescherming

De veiligheid van het achterland van het Zwin wordt gegarandeerd met een nieuwe ringdijk. Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn: "Als onderdeel van het **Masterplan Kustveiligheid** werd deze dijk ontworpen volgens de hoogste veiligheidsnormen. Dit maakt hem bestand tegen een 4000-jarige storm." De bijzonder robuuste dijk werd volledig opgetrokken uit materialen uit het gebied zelf (een zandkern met kleibekleding).

Maatregelen tegen verzilting

Pompen beschermen in Vlaanderen, samen met grachten aan de voet van de dijk, de polders tegen de insijpeling van zout grondwater. Door de Oostkustpolder werden dit jaar in de omgeving van het Zwin ook **waterloopwerken** uitgevoerd om de grachten rondom de nieuwe dijk van voldoende zoet water te voorzien. Aan Nederlandse zijde wordt zout grondwater via een ondergrondse buis aan de voet van de dijk naar het afwateringskanaal geleid.

Het visvriendelijke pompemaal zal bij noodsituaties door hevige regenval ook helpen om wateroverlast in de Oostkustpolders te verminderen. De aanleg van de pompboezem en waterloopwerken, net ten noorden van de Retranchementstraat, zijn daarvoor bijna afgerond.

MEER WETEN OVER DE WERKEN IN HET ZWIN?

WWW.ZWININVERANDERING.EU.

HIER KAN JE OOK HET NIEUWE FILMPJE OVER DE TOEKOMST VAN HET ZWIN BEKIJKEN EN DOWNLOADEN.

FEITEN & CIJFERS NIEUWE DIJK

- 7 m hoog
- 5,6 km lang
- 55-70 m breed
- 50% zal begroeid zijn met gras en struiken
- kleiafdekking 2,2 m dik aan zeezijde, 0,6 m dik aan landzijde
- Breuksteen aan dijkvoet: circa 25.000 ton

±2,5 MILJOEN M³
Grondverzet volledige project

✓ WAARDEVOLLER

"Het Zwin is een uniek natuurgebied dat we moeten koesteren en ik ben dan ook blij dat we het voortbestaan kunnen garanderen," laat de gedeputeerde van Zeeland weten. "Door de extra oppervlakte en de kracht van het zeewater worden de schorren en slikken hersteld, al blijft een duurzaam natuurbeheer een must om de continuïteit en de typische fauna en flora te blijven garanderen."

Extra broedeiland

Voor de vogels is er in het uitbreidingsgebied een extra broedeiland aangelegd. Zo krijgen de kuikens van grondbroeders zoals kluut, zwartkopmeeuw, visdief en dwergstern weer alle kansen in het Zwin. Poelen en extra struikgewas op de nieuwe dijk zorgen ervoor dat de boomkikker zich over de grens heen kan verplaatsen. Schapen en koeien zullen al grazend helpen met het natuurbeheer. Zo houden we dit unieke stuk natuur in Europa in topconditie.

FEITEN & CIJFERS

- 5,5 hectare broedeilanden
- begrazing door meer dan 40 schapen en zo'n 50 koeien
- 10 poelen voor de boomkikker
- 3,5 ha struikgewas
- 333 ha Europese topnatuur

Nog even geduld ... en iedereen zal kunnen genieten van het Zwin.

Niet alleen de natuur in het Zwin wordt kwalitatiever. Ook de beleving voor de mens wordt waardevoller. Bezoekers zullen met al hun zintuigen kunnen genieten.

Tegen de lente van 2019 zullen wandelaars en fietsers via de nieuwe dijk de grens tussen Vlaanderen en Nederland kunnen oversteken met zicht op het Zwin én op het polderlandschap. De paden en uitkijpunten worden daarvoor de komende maanden afgewerkt. Een houten vlonderpad leidt wandelaars vanaf dan een stuk het nieuwe deel van het Zwin in. Aan Nederlandse zijde loopt het wandel- en fietspad op de nieuwe dijk verder door een nieuw aangelegd duinlandschap op de bestaande dijk om zo aan te sluiten op het bestaande wandel- en fietspad ter hoogte van camping De Zwinhoeve.

Let op: De uitbreidingszone en de nieuwe dijk zijn momenteel nog niet toegankelijk! Het is nog steeds werfzone en dus niet veilig.

Via de twee onthaalpoorten van het Zwin, kan je wel al een blik op de uitbreiding werpen.

FEITEN & CIJFERS

2 onthaalpoorten:

- Zwin Natuur Park in Knokke-Heist (B)
- Infocentrum Zwin in Cadzand (NL)

KLAAR TEGEN PAASVAKANTIE 2019:

- 4 nieuwe uitkijpunten met zitbanken en infopanelen
- nieuw houten vlonderpad dat 72 m in het overstromingsgebied loopt
- 5,6 km fiets- en wandelpad

